

Juan Barranco, una nova fornada política

L'arribada a l'alcaldia de Madrid, després de la mort de Tierno Galván, de Juan Barranco, presagia l'ascens als ajuntaments socialistes d'un nou model d'alcalde. Un nou model que ha de preparar l'assalt al poder central.

Josep M. Sanmartí

L'elecció de Juan Barranco Gallar (PSOE), 244 alcalde de Madrid, en substitució d'Enrique Tierno Galván transcendeix l'àmbit local i esdevé un element important en la vida política estatal. Al marge d'altres consideracions puntuals, l'ascens de Juan Barranco a la batllia de Madrid, com també la de González Trivino a la de Saragossa, significa fonamentalment la irrupció a la primera fila de la política d'una nova generació de professionals formats en l'administració local.

El fet no és nou. La transició es nodrí de polítics procedents de moviments veïnals, de sindicats i de la universitat, els tres reductes principals on es feia política durant els últims anys del franquisme. L'esquerra, i especialment el PSOE i el PCE, trobaren en les lluites municipals dels anys 1973-79 un planter que els forní nombrosos quadres per ocupar tant els càrrecs (electes o designats) que anaven sorgint, com la creixent estructura partidària. La UCD, per la seva banda, reclutava els seus homes dins l'administració central, cosa que contribuï probablement a la seva desaparició. A partir de les eleccions de 1979, amb el triomf general dels partits d'esquerra, els ajuntaments esdevingueren, per un costat, la plataforma per a assaltar el poder central, i per l'altre, la principal reserva humana dels dos partits d'esquerra hegemònics en la majoria d'ajuntaments. No es pot oblidar, per exemple, que ministres de l'actual govern com Narcís Serra o José Barrionuevo tenen el seu aprenentatge polític primer en les convulsions veïnals i urbanístiques del

franquisme tardà i després en el govern de les grans ciutats.

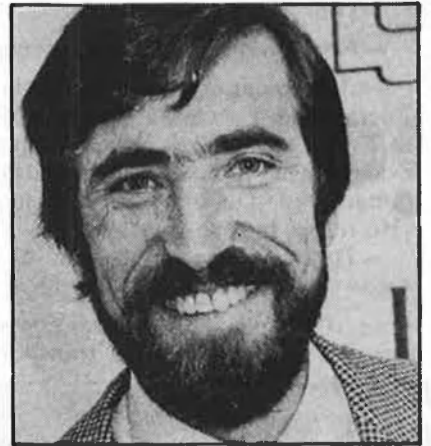
Els ajuntaments serviren també per a col·locar gent a vegades de difícil ubicació política. Aquest fou el cas d'Enrique Tierno, un home incòmode per al seu partit, però que finalment s'identificà amb el càrrec d'alcalde de Madrid, càrrec que el PSOE li pro-

Dalt, Juan Barranco. Baix, la porta de l'Ajuntament de Madrid.

porcionà una mica per treure-se'l de damunt.

Ara, la desaparició de dos «històrics» del socialisme, Enrique Tierno i Ramon Sainz de Varanda, sembla donar pas a una segona fornada de polítics municipals que tindran moltes coses a dir a partir de 1987. Tot i ser el seu principal col·laborador, Juan Barranco és una figura molt allunyada de la d'Enrique Tierno. D'origen andalús i emigrant, d'extracció popular, veí de Vallecas, funcionari de banca i sindicalista, bon gestor i intel·lectual nul, Juan Barranco es quasi l'antítesi del seu antecessor, un intel·lectual populista, universitari

fins al moll dels ossos i de tarannà aristòcrata.

Juan Barranco és també un polític acostat al president regional, Joaquín Legina, adversari tradicional d'Alfonso Guerra. A recer de Leguina, Juan Barranco ha fet una carrera política clàssica entre els socialistes. La seva proximitat a Leguina és en aquests moments un fet molt important. En els dos o tres anys vinents els ajuntaments han de definir d'una vegada el seu paper decisiu dins d'un estat descentralitzat de debò, democràtic i administrativament modern. Juan Barranco, com Pasqual Maragall o Tomás Rodríguez Bolano, ha de ser el cap d'un ariet per esberlar un poder central cada vegada més avar en diners i competències envers els ajuntaments. Enrique Tierno fou un rebel davant de l'executiva federal del PSOE i fins i tot davant del govern de l'estat, però ho fou a tall personal, i el seu inconformisme no tingué grans conseqüències. Juan Barranco, en canvi, ha d'encapçalar, pel sol fet de ser alcalde de Madrid, el proper assalt a la ciutadella governamental a fi d'obtenir més competències i més diners per a l'àmplia xarxa municipal del país.

Per fer això no té ni de bon tros el prestigi personal d'un Enrique Tierno o d'un Pasqual Maragall o d'un Ricard Pérez Casado, però políticament està molt més ben situat que no ells. Distanciat de l'executiva federal del PSOE controlada per Alfonso Guerra, és a dir pel govern, i amb el suport clar de la federació socialista madrilenya i del govern regional (els altres tres alcaldes esmentats estan més o menys enfrontats als respectius governs autonòmics), Juan Barranco té, d'entrada, les mans lliures per reivindicar el veritable poder municipal que pertoca als ajuntaments, si no es complica la vida per altres raons. Caldrà seguir la seva evolució. □